

Развод - Ирландия

СЪДЪРЖАНИЕ

- 1 Какви са условията за получаване на развод?
- 2 Какви са основанията за развод?
- 3 Какви са правните последици от развода за:
 - 3.1 личните отношения между съпрузите (напр. фамилното име)
 - 3.2 подялбата на имуществото на съпрузите
 - 3.3 малолетните и непълнолетните деца на съпрузите
 - 3.4 задължението за изплащане на издръжка на другия съпруг?
- 4 Какво на практика означава правният термин „законна раздяла“?
- 5 Какви са условията за законна раздяла?
- 6 Какви са правните последици от законната раздяла?
- 7 Какво означава на практика терминът „унищожаване на брака“?
- 8 Какви са условията за унищожаване на брака?
- 9 Какви са правните последици от унищожаването на брака?
- 10 Съществуват ли алтернативни извънсъдебни способи за решаване на въпросите, свързани с развода, без да се стига до съд?
- 11 Къде се подава заявление (иск/искане) за развод/законна раздяла/унищожаване на брака? Какви формалности трябва да бъдат спазени и какви документи трябва да бъдат приложени към заявлението?
- 12 Може ли да бъде получена правна помощ за покриване на разходите по производството?
- 13 Възможно ли е да се обжалва решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака?
- 14 Какво следва да се направи, за да се признае в държавата членка решение за развод/законна раздяла /унищожаване на брака, което е издадено от съд в друга държава членка?
- 15 Към кой съд следва да се обърне, за да се противопоставя на признаването на решение за развод/законна раздяла /унищожаване на брака, издадено от съд в друга държава членка? Каква е процедурата в такива случаи?
- 16 Кой е приложимият закон при бракоразводни дела, когато съпрузите не живеят в държавата членка на съда, който разглежда делото, или са граждани на различни държави?

1 Какви са условията за получаване на развод?

Условията за получаване на развод са: единият от съпрузите да е с местожителство в Ирландия към датата на образуване на производството

ИЛИ

единият от съпрузите да е бил с обичайно местопребиваване в Ирландия за непрекъснат период от една година, предхождащ въпросната дата.

(член 39, алинея 1, букви а) и б) от [Закон за семейството \(развод\) от 1996 г.](#))

2 Какви са основанията за развод?

Съдът (окръжният съд (*Circuit Court*) и висшият съд (*High Court*) — член 38, алинея 1) трябва да бъде убеден, че:

към датата на образуване на производството съпрузите са живели разделено в продължение на период или периоди от общо поне четири години през последните пет години,

И

че няма основателни изгледи за помирение между съпрузите,

И

че по отношение на съпрузите и всички зависими членове на семейството са взети или ще бъдат взети такива мерки, каквито съдът счете за целесъобразни според обстоятелствата.

(член 5, алинея 1 от Закона)

3 Какви са правните последици от развода за:

3.1 личните отношения между съпрузите (напр. фамилното име)

Бракът, предмет на решението за допускане на развод, се разтрогва по силата на това решение и всеки от бившите съпрузи може да сключи нов брак — член 10, алинея 1.

3.2 подялбата на имуществото на съпрузите

При допускане на развода съдът може да издаде и т.нар. разпореждане за уреждане на имуществените отношения (*property adjustment order*) — член 14, алинея 1 от Закона — имуществото може да бъде продадено, разделено поравно или индивидуално или прехвърлено изцяло на името на една от страните.

3.3 малолетните и непълнолетните деца на съпрузите

При постановяване на решението за развод съдът може да разпорежи мерките, които счита за целесъобразни, за запазване на интересите на всеки зависим и ненавършил пълнолетие член на съответното семейство, за определяне на родителските права или правото на лични отношения с такъв член на семейството — член 5, алинея 2 от Закона. Интересите на детето са от първостепенно значение.

(За повече информация вж. информационния лист по тема „Родителска отговорност — Ирландия“).

3.4 задължението за изплащане на издръжка на другия съпруг?

При постановяване на решението за допускане на развод съдът може да определи и издръжка в полза на някой от съпрузите. Издръжката се прекратява при сключване на нов брак от съпруга, който я получава — член 13 от Закона.

Съдът може да издаде също така разпореждане за изплащане на част от пенсията на единия съпруг в полза на другия съпруг (*pension adjustment order*) — член 17 от Закона.

(За повече информация вж. информационния лист по тема „Искове за издръжка — Ирландия“).

4 Какво на практика означава правният термин „законна раздяла“?

Законната (съдебна) раздяла улеснява отчуждените съпрузи да устроят по нов начин живота си, като постоянно живеят разделено.

В решението за законна раздяла съдът, който го постановява, може да включи подробни допълнителни разпореждания, свързани с децата, плащанията на издръжка, капиталови плащания, пенсионните права, семейното жилище и друго имущество. С решението за законна раздяла бракът не се разтрогва. Поради това, ако отчуждените съпрузи, които получат решение за „законна раздяла“, пожелаят да сключат нов брак, първо трябва да получат решение за допускане на развод.

(Член 8 от [Закон за реформа на законната раздяла и семейното право от 1989 г. \(Judicial Separation and Family Law Reform Act\)](#))

5 Какви са условията за законна раздяла?

Всяко едно или повече от следните условия:

1. единият от съпрузите е нарушил съпружеската вяност;
2. неоправдано поведение и неоправдана жестокост от страна на единия съпруг;
3. изоставяне от съпруга в продължение на 1 година;
4. съпрузите са живели разделено в продължение на 1 година и двамата съпрузи са съгласни с подаването на иск за раздяла;
5. съпрузите са живели разделено в продължение на 3 години;
6. бракът е разстроен до степен, при която съдът да е убеден, че нормални брачни отношения не са налице поне от 1 година.

(Член 2 от [Закон за реформа на законната раздяла и семейното право от 1989 г.](#))

6 Какви са правните последици от законната раздяла?

Със законната раздяла се прекратява задължението за съжителство без бракът да се разтрогва. Съпругата може да продължи да използва името на своя съпруг.

От финансова гледна точка задължението да бъде издържан другия съпруг се запазва и може да бъде присъдена издръжка, макар да не може да се вземе под внимание евентуално произнасяне по вината. Както и при развода обаче, съдебното решение води до прекратяване и ликвидиране на брачните отношения.

Правата на наследяване се запазват, освен в случай на съпруг, с когото съпружеските отношения са прекратени изцяло по негова/нейна вина.

Страните могат да подадат молба до съда за отмяна на решението. Съдът отменя решението, ако е убеден, че е настъпило помирение и че страните възнамеряват да възстановят съжителството си.

Преобразуване на законната раздяла в развод:

По молба на единия от съпрузите съдебното решение за законна раздяла, може да бъде преобразувано *ipso jure* в развод, ако законната раздяла е продължила три години. В такъв случай съдията допуска развода и се произнася относно последиците от него.

Ако законната раздяла е била допусната въз основа на съвместен иск, тя може да бъде преобразувана в развод само със следваща съвместна молба.

7 Какво означава на практика терминът „унищожаване на брака“?

Това означава, че се приема, че страните по унищожен брак никога не са били женени една за друга.

8 Какви са условията за унищожаване на брака?

Изисква се да е изпълнено едно от следните условия:

- единият от съпрузите да е с местожителство в Ирландия към датата на образуване на производството,
- единият от съпрузите да е бил с обичайно местопребиваване в Ирландия в продължение на 1 година към посочената дата,
- единият от съпрузите да е починал преди тази дата,

както и

- да е бил с местожителство в Ирландия към момента на смъртта, или
- да е бил с обичайно местопребиваване в Ирландия в продължение на 1 година към тази дата.

9 Какви са правните последици от унищожаването на брака?

Счита се, че бракът никога не е съществувал. Всяка от страните може да сключи нов брак. Страните нямат право на наследяване една спрямо друга, нито пък имат каквито и да било задължения за издръжка или подпомагане една спрямо друга. Всички деца, родени от двойката по време на брака, се считат за родени извън брак.

10 Съществуват ли алтернативни извънсъдебни способи за решаване на въпросите, свързани с развода, без да се стига до съд?

Възможно е финансови и имуществени въпроси, както и въпроси, касаещи зависимите деца, да бъдат решавани чрез медиация без да се сезира съда, но единствено съдът може да допусне законна раздяла или да постанови решение за развод.

11 Къде се подава заявление (иск/искане) за развод/законна раздяла/унищожаване на брака? Какви формалности трябва да бъдат спазени и какви документи трябва да бъдат приложени към заявлението?

Исковете за развод/законна раздяла/унищожаване на брак се разглеждат от окръжния съд (*Circuit Court*) или висшия съд (*High court*).

В окръжния съд производството за допускане на развод/законна раздяла се възбужда с подаване на искова молба (*civil bill*) в деловодството на съответния съд, а производството протича съгласно член 59, алинея 4 от Правилника на окръжните съдилища от 2001 г. (*Circuit Court Rules 2001*).

Във висшия съд производството за допускане на развод/законна раздяла се възбужда със специално повиквателно известие за явяване в съда (*Special Summons*), което се издава от Централната служба. Производството протича съгласно член 70А от Правилника на висшите съдилища (*Rules of the Superior Courts*) (S.1 № 343 от 1997 г.). Във висшия съд производството за унищожаване на брак се образува чрез подаването на молба в Централната служба и се разглежда по реда на член 70 от Правилника на висшите съдилища.

12 Може ли да бъде получена правна помощ за покриване на разходите по производството?

Да, чрез [☞ Комисията за правна помощ](#), след оценка на имуществото.

13 Възможно ли е да се обжалва решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака?

Решението на висшия съд по жалба срещу решение на окръжен съд по производство за допускане на развод/законна раздяла/унищожаване на брак е окончателно и не подлежи на обжалване — член 39 от [☞ Закона за съдилищата от 1936 г.](#)

Всички решения на висшия съд по дела за развод/законна раздяла/унищожаване на брак, разглеждани от висшия съд като първа инстанция, подлежат на обжалване през върховния съд (*Supreme Court*).

14 Какво следва да се направи, за да се признае в държавата членка решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака, което е издадено от съд в друга държава членка?

За конкретната декларация следва да се обърнете към съда (окръжен или висш съд) в Ирландия, както е предвидено в член 29, алинея 1, букви г) и д) от [☞ Закона за семейството от 1995 г. \(Family Law Act 1995\)](#). Окръжният съд се сезира чрез искова молба (*civil bill*). Висшият съд се сезира чрез специално повиквателно известие за явяване в съда (*Special Summons*).

15 Към кой съд следва да се обърне, за да се противопоставя на признаването на решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака, издадено от съд в друга държава членка? Каква е процедурата в такива случаи?

Поради конституционния статус на развода ирландските съдилища ще определят дали развод, който е допуснат в чужбина, може да бъде признат в Ирландия — т.е. компетентни са висшият или окръжният съд.

16 Кой е приложимият закон при бракоразводни дела, когато съпрузите не живеят в държавата членка на съда, който разглежда делото, или са граждани на различни държави?

Условията за допускане на развод в Ирландия са посочени в член 38 от Закона за семейството (развод) от 1996 г.

Съпруг, който не живее в Ирландия или който не е ирландски гражданин, може да подаде молба за развод в Ирландия, ако отговаря на условията, изброени в член 39, алинея 1, букви а) и б) от Закона за семейството (развод) от 1996 г. В Ирландия компетентността на съда по дела за развод се основава на местожителството, а не на националността.

Връзки по темата

 [Съдебна служба на Ирландия \(Courts Service Ireland\)](#)

Oasis: информация относно публичните услуги

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 12/11/2018